

Warszawa, 30 października 2018 r.

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DDP.I.02101.16.20.3.2018.AŚK

Pan
Paweł Lewadowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

Stanowienie Ministra

Stosownie do § 43 pkt 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko do uwagi zgłoszonej w piśmie z dnia 8 października 2018 r., znak: PW3.021.10.2018, do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy oraz sposobu postępowania w przypadku wygaśnięcia mandatu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej przez pracownika korzystającego z urlopu bezpłatnego z dnia 25 września 2018 r.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej konieczności sprecyzowania jak długi powinien być urlop bezpłatny wyjaśniam, że nie jest to możliwe z uwagi na zasadę samorządności związków zawodowych, która jest cechą ich statusu. Oznacza ona swobodę podejmowania decyzji w zakresie swojego działania przez uprawnione do tego statutowe organy. Swoboda dotyczy zarówno spraw wewnątrzorganizacyjnych, takich jak np. określanie treści statutu, ustalanie struktury organizacyjnej, jak i "zewnętrznej" działalności związku. Naturalnym dopełnieniem samorządności tych organizacji jest zasada niezależności, która oznacza, że związek zawodowy w swojej działalności nie podlega innym podmiotom, w tym pracodawcom, organom administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz innym organizacjom. Niezależność związków zawodowych oznacza brak uprawnień podmiotów zewnętrznych wobec związku do ingerowania w swobodę działań tych organizacji oraz sprawowania nad nimi nadzoru lub kontroli. W związku z powyższym, określenie długości okresu urlopu bezpłatnego będzie w istocie ograniczało związek zawodowy w swobodzie określania czasu pełnienia funkcji związkowej. Należy bowiem zwrócić uwagę na fakt, że to pełnienie funkcji związkowej określa ramy czasowe urlopu bezpłatnego. Wobec powyższego nie jest możliwe uwzględnienie zgłoszonej uwagi, ponieważ wprowadzenie takiej regulacji może zostać uznane za naruszenie konstytucyjnie gwarantowanej wolności tworzenia i działania związków zawodowych.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej oszacowania obciążenia przedsiębiorców, na których będzie spoczywał obowiązek zapewnienia zastępstwa na stanowiskach, których dotyczy przedmiotowa regulacja wyjaśniam, że projekt reguluje tryb udzielania urlopu bezpłatnego pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika. Pracodawca udzielając urlopu bezpłatnego, ewentualne koszty zastępstwa będzie finansował ze środków przeznaczanych dotychczas na wynagrodzenie tej osoby. W związku z tym, projekt nie będzie generował dodatkowych kosztów, które byłyby jego skutkiem.

W związku z tym, wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ ani krąg podmiotów, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie, ani zakres ich uprawnień lub obowiązków nie ulegają zmianie w stosunku do kręgu i zakresu przewidzianych rozporządzeniem wydanym na podstawie dotychczas obowiązującego art. 25 ust. 1² u.z.z. – w zakresie, w jakim dotyczy ono określenia trybu udzielania urlopu bezpłatnego oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego.

Odnosząc się do uwagi, dotyczącej doprecyzowania § 2 projektu (obecnie § 3 projektu) poprzez niebudzące wątpliwości dodanie określenia, że pracownik po wygaśnięciu mandatu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem niezwłocznie zgłasza swój powrót do pracy, wyjaśniam, że:

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy (Dz.U. Nr 71, poz. 336). Zarówno w obecnie obowiązującym rozporządzeniu, jak i w procedowanym projekcie, kwestia powrotu do pracy po ustaniu stosunku pracy z wyboru jest regulowana w ten sam sposób, tj. poprzez odesłanie do procedury określonej w art. 74 KP, zgodnie z którą koniecznym warunkiem wystąpienia z roszczeniem o dopuszczenie do pracy na stanowisku równorzędnym z poprzednio zajmowanym jest zgłoszenie przez pracownika powrotu do pracy w ciągu siedmiu dni od rozwiązania stosunku pracy z wyboru. Kwestie te nie są przedmiotem wątpliwości interpretacyjnych, a ich stosowanie w praktyce nie napotyka trudności.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że urlop bezpłatny jest udzielany na wniosek właściwego statutowo organu organizacji związkowej. W razie udzielenia urlopu bezpłatnego w celu pełnienia funkcji w zakładowej organizacji związkowej instancja związkowa, na której wniosek pracodawca udzielił pracownikowi urlopu bezpłatnego, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o wygaśnięciu mandatu, nie później niż w terminie 7 dni. Projektowane przepisy są zatem spójne z systemem obecnie obowiązującego prawa. W związku z powyższym nie jest zasadne uwzględnienie zgłoszonej uwagi.

Wobec powyższego zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przyjęcie wyjaśnień i pozytywne zaopiniowanie przedmiotowego projektu.

Jednocześnie z uwagi na pilny charakter sprawy (konieczność wejścia w życie przepisów z dniem 1 stycznia 2019 r.), bardzo proszę o zajęcie stanowiska do dnia 5 listopada 2018 r.

Z poważaniem
MINISTER
z up.
Stanisław Szust
SI